

GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV
Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.
Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA.
1838

GHILBARIȚIU ȘI SFINȚIT DE LUPTULE FURTATE SUB CUTELE LUI MUREȘENII
DE ATAȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV
B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei 200. Autorități și Societăți lei 500.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 71

25 Septembrie 1941

Anul 104

Scrisul nostru

de Dr. N. Călimen

La această gazetă s'au adunat în ultimul timp cu scrisul lor un număr frumos de oameni.

Nume cu răsuneț, din Ardeal mai cu seamă, dar și din întreaga țară, au ținut să-și spună un cuvânt în „Gazeta”, care a știut rezista cu bărbăție tuturor greutăților unui veac.

Nu subvenții bogate, nici promisiuni grase, sau alte ademeniri, nici gânduri ascunse sau de ridicări i-a făcut să-și spună cuvântul lor de pe această tribună veche.

Era sufletul Ardealului, care-i grupa în jurul acestui ziar, care a fost o cristalizare al acestui suflet în tot trecutul său.

Ardealul și-a avut un suflet colectiv propriu. El s'a format și călit în focul unui mileniu de suferințe, cum n'au cunoscut prea multe popoare.

Era sufletul celui mai înfocat naționalism ardelenesc și al românismului celui mai intransigent.

Sufletul, care nu voia să știe de târguț și socoteli cu interesele naționale și românești și nu cunoștea altă problemă națională mai mare, decât un Ardeal întreg și liber încadrat în comunitatea românească.

Acest suflet ardelenesc a putut fi strâns în chingi secole de-a rândul, el a putut fi oprit să se manifeste prin schingiuri și temnițe, dar n'a putut fi distrus niciodată. Izbucnirile lui au arătat în tot timpul că trăește, și acest suflet căuta mereu formele cele mai potrivite, ca să se manifeste în interesul și pentru binele Ardealului și al întregului românism.

Că se manifesta în izbucnirile vulcanice ale lui Horia și Avram Iancu, în documentarea lui Petru Maior și Șincai sau în naționalismul lui Gh. Lazăr, în adunările de pe Câmpia Libertății și din Alba Iulia, sau în voinicul satului, care înfrunța cu vitejie pe jandarmul, ce încerca să rupă tricolorul lui sfânt din cosițele fetelor, era același suflet ardelenesc, călit în focul suferințelor prea îndelungate.

Scrisul de azi al Gazetei Transilvaniei este manifestarea sufletului de totdeauna al Ardealului. Zadarnic încercă cel, care scrie la această Gazetă să pună frână gândului și să aleagă cuvintele cele mai potrivite, sufletul Ardealului tuturor suferințelor din trecut și din prezent izbucnește mereu în gânduri și vorbe mai puțin potrivite.

Cei care judecă scrisul Gazetei Transilvaniei, să încerce să intre în sufletul ardelenesc, și să-l judece așa și nu altfel.

Sufletul Basarabiei

de Emanoil Bucuța

Basarabia, care-și trăise timp de mai bine de o sută de ani vieța ei de sat, mai mult cu biserica și cu dătinile decât cu vreo brumă de școală în limba strămoșilor, s'a trezit, după întoarcerea între noi cu un așezământ neașteptat. El i-a venit din Transilvania, cu voluntarii și pribegii ardeleni, înhămați numai decât la treabă, când au văzut că minunea se întâmplă și că țara Românilor, una și nedespărțită, se înfiripă în ciuda compenelor și a dușmăniilor. E vorba de „Astra” și de lucrul cultural la sate, încercat pe acea vreme de Asociația Ardeleană într'o muncă neîntreruptă și cu bune roade de peste cincizeci de ani. Marele Stroescu, atunci când se gândise să dea mâna el, Basarabeanul, cu neamul apăsător de o stăpânire străină, pentru ridicarea țărânului român, își îndreptase înainte de războiul marea lui danie către Sibiu, sediul central al „Astrei”. Acum, când hotarele căzuseră, Astra intra în Basarabia ca să întoarcă ceea ce cu atâta inimă i se dăruise odinioară.

Satele basarabene au făcut ochii mari. Era un așezământ, la care n'au serseră nici cum să viseze. Era chiar vieța lor, așa cum îi înconjură, cu grija de gospodărie și de carte, de dătină și înnoiri, de luptă cu greutățile, și de petreceri, dar înălțată, înfrumusețată și dată în seama celor mai iscușiți. Cultura nu era ceva străin și adus dela oraș, vorbind pasărește și stricând tot ce apucaseră dela bătrâni, ci era chiar ceea ce aveau și cunoșteau, numai că luminat pe dinăuntru și pus la locul de cinste. Li se lua ca o pânză de pe ochi. Se simțeau mai legați unul cu altul și mai legați cu Moldovenii de dincolo de Prut și cu Românii de pre-

tutindenii. „Cuvânt Moldovenesc”, ziarul lor de vremuri grele a început să se tipărească și el din nou și a fost peste puțin timp cea mai bună publicație pentru sate.

Mai târziu, organizațiile „Astrei” au trecut asupra Fundației Culturale Regele Mihai. Dealtminteri, ele nici nu se numiseră ca acasă, ci cămine culturale, pentru că fuseseră moștenite și duse mai departe, ca începuturi ale celei Fundații. Această întoarcere a fost și ca un fel de revărsare. Aproape 700 de sate au vrut să aibă un asemenea cămin. Era, până în ajunul nenorocirii naționale dela 27 Iunie 1940, partea din țară cu numărul cel mai mare de cămine culturale. Cercetările sociologice, făcute la Comova, de Institutul Social Român, la răspântia celor trei județe atât de românești cu mării și răzeșii lor: Bălți, Orhei și Lăpușna, ca și munca temeinică dela Olănești, din lunca Nistrului, în județul Cetatea Albă, făcută de Fundație, duseseră la descoperirea unui suflet basarabean de astăzi, care însemna că se intrase pe drumul cel bun, pentru cunoașterea și îmbunătățirea satelor din acele locuri.

Ce s'o fi ales din căminul cultural dela Cetatea Albă, cu frumoasa bibliotecă, unde avocatul și primarul Mănescu izbutise să ridice un adevărat așezământ de cultură, iubit de localnici și căutat de atâția conferențieri și literați din București? Ne simțiam în umbra cetății lui Ștefan Cel Mare. Ne duceam cu arheologii pe la picioarele turnurilor unde săpaseră și dăduseră de urme ale istoriei vechi moldovenești. Cele mai

— Continuare în pagina 3-a —

Cato cel bătrân

de I. Bozdog

Evoc memoria acestui mare cetățean, care a trăit în epoca cea mai sbuciumată a imperiului roman și care nu a cedat nici staturilor, nici amenințărilor, atâta vreme cât marea primejdie, ce amenința patria, continua să persiste.

Se nascu și-și făcu educația cetățenească în cele mai viforoase vremuri, în mijlocul înclăștărilor celor mai violente ce le-a cunoscut patria sa: în timpul războaielor punice. Ca tânăr de 17 ani intră în primele rânduri ale luptătorilor contra oștirilor formidabile ale lui Hannibal, a cărui faimă și spaimă trecuse Mediterana, coborise Alpii și bătea în fața porților Romei.

Această rușinoasă pătrundere, făcută în însăși inima imperiului, aducea dușmanul până la câțiva pași de Roma, dar deștepta în același timp conștiințele, trezia toate revoltele, înarma toate brațele și dușmanul de multe veacuri al Romei fu ingenuchiat. Orgoliul roman a fost potolit, nu însă și stins, căci ofensa dănuia în inimile simțitoare ale patrioților.

După primele biruințe, în Roma își reluară locul petrecerile, luxul și desfrăul. Traiul tihnit și sgomotul muzicelor înfundă multe urechi, care nu mai auzeau, astupă mulți ochi, care nu mai vedeau și amorți multe limbi, care nu mai grăiau decât în psalmi de mărire și cântece de biruință.

Spiritul adevăraților patrioți însă era de veghe. Cato cel bătrân, ales cenzor, propune legi aspre contra luxului, a femeilor și a senatorilor nedemni. Lovește chiar pe frații învingătorului Scipio, care se credeau îndreptățiți să ducă un traiu mai ușuratic.

Patriotul acesta, pe care zeii îl învredniciră de o vieță patriarhală, era simplu la vorbă dar energic și biciuia fără cruțare pe compatrioți ca să nu se amăgească, nici să se acopere cu laurii biruinței până când dușmanul lor firesc și de mai multe veacuri, Carthagina, nu

— Continuare în pag. 3 —

FOILETONUL
GAZETEI TRANSILVANIEI

Aluniș, vecine

Aluniș, vecine, uită-te 'n câmpie
Cum își cheamă puii mama ciocârlie,
Vrea să-i pregătească pentru drumul greu;
E aproape ziuă să mă duc și eu.
Dar îți las povestea visurilor mele
Să le-o spu la vânturi, să le-o spu la stele.
Și ți-am scris pe frunze tainică scrisoare,
De-o ceti-o unul și-i vedea că-l doare,
Tu oprește-l, spune-i, zile lungi de vară
Ochii-mi triști și bolnavi cât îl așteptară
Măsurând cărarea, — câte luni trecură
Incercând să-mi schimbe dragostea-mi înură.
— Aluniș, vecine, aluniș sărace,
Spune-i câte lacrimi curg pân' se prefacă
Din blajină, bună, inima păgână
Și la urmă rece bulgăr de țărână.

Ecat. Pitiș

Din scrisorile lui I. Urban Iarnik, către I. M. Moldovan

Publicate de Ștefan Manciulea

Viena la 28 Decembrie 1877
II, Mals-gasse, 5

Onorate Domnule!

Mai înainte ți mulțumesc pentru urările D-tale de fericire, sper că se vor împlini toate. Cu cel puțin acuma totu merge bine, soția mea ca și fiul sunt sănătoși toți doi, să fie numai așa totdeauna.

Apoi să-ți spun că eri m-am dus la Dl. Miclosich ca să-l întreb despre lucrul ce dorești să-l afli D-ta. Am fost primit bine, dar totuși mi-a spus că în ce privește darea afară (a) opurilor mai

mici ale lui Kopitar, trebuie amănat fiindcă nu află editorul, și astfel ar trebui să le publice cu spesele ale sale, ce nu voiește D-sa. Mi pare rău că nu-ți pot comunica ceva mai îmbucurătoriu.

Acuma să te rog și eu ceva: câteva luni mai înainte mi-ai scris D-ta că ai la un amic din țară, una colecțiune (a) basmelor populare române, și că mai târziu dac-așiu voi, le ai pune la (a) mea dispozițiune. Ași dori să știu dacă le posedezi acuma basmele acestea, și dacă și acuma ești tot așa dispus. Te rog să mă înștiințezi despre acestea. Este cu puțință că voi publica împreună cu Dl. Ispirescu niște basme adunate

INSTANTANEE

Ghinionistul

Așteptam trenul care se anunțase c-o întârziere de două ceasuri, din cauza deraierii unor vagoane de marfă. Ca să treacă vremea mai ușor, cum stam pe bancă în fața gării, am intrat în vorbă cu'n domn bătrân, care după cât înțelesei, aștepta același tren. Era un bătrân simpatic.

La întrebarea mea că unde călătorește, mi-a răspuns: „Merg să cumpăr o vie, deși — adăugă el zâmbind amar — mă tem, dudue, că n-o să văd poli-mă de strugure pe ea“.

„Păi cum, dece o cumperi atunci dacă nu-i bună?“ — întrebai eu mirată.

„De bună-i bună, dar vezi, sunt eu om cu ghinion, ce încapă pe mâna mea odată, s'a dus dracului: — Am râs.“

„Nu, să crezi că-i așa“, adăugă creștinul. „Uite, de pildă, și acum, a trebuit să deraieze trenul acela ca să mă facă s-aștept aci două ceasuri. Să crezi, dudue, urmă vecinul meu — „că sunt pe lumea asta oameni cărora toate le merg pe dos. Bunăoară eu. N'am făcut un pas în viața mea să zic că așa l-am nimerit bine, nu zău. De-aceia nici nu m'am însurat până acum și vezi că-s om bătrân“.

„Dar poate tocmai cu însurătoarea nimereai“, îl întrerupsei eu zâmbind.

„Nu nimeream, că și acolo mi s'au arătat semne. Am fost doar logodit odată și eram pe cale să mă logodesc și-a doua oară, dar am stricat de ambele dăți“.

„Cum așa?“

„Bine. Mă logodisem întâi c-o fată foarte cumsecade dintr'o familie cunoscută și mi-era dragă. Cum e mâne era să ne căsătorim civil. M'am pregătit, am luat cu mine acele, dar când ies pe poartă în ziua aceea iacă trece carul mortuar. Taman atunci a trebuit să treacă. Iți spun drept, m'am întors și-am scris miresei mele o scrisoare de adio. N-ași fi fost fericit, știu. A doua oară tot așa. Atunci plecam să mă logodesc, îmi gâsisem iară o fată bună. Dar am uitat inelele de logodnă împachetate pe masă. M'am întors din drum și nu m'am mai dus. Și-am rămas burla: iacă, cum mă vezi. Da câte alte încă, de ti le-aș povesti ai rămânea uimită. Iți spun drept, am devenit superstițios din cauza atâtor ghinioane. Vinerea și'n zi de 13 nu încep nimic, că praf și cenuse s'alege de treaba aceea. Tot astfel, când plec de-acasă, mă uit în toate părțile să nu întâlnesc vreun popă, ori să-mi iasă cineva cu gol în cale“.

Sosise trenul și aveam bilete pentru clase diferite. Când ne-am despărțit și află că fac gazetărie, pără foarte tulburat. I-am spus să fie liniștit că n-o să-l dau cu numele. Mai sunt în lume doar ghinionisti destui.

Ecat. Pitiș

O PILDĂ DIN TRECUR

de V. Branisce

A trecut nebagată în seamă, nici de oameni nici de presă, aniversarea morții marelui dascăl și deschizător de drumuri Gheorghe Lazăr. Și faptul nu ne miră. Cu toții avem tendința să ne legăm cu toată ființa noastră de fenomenele efemere, să ne preocupăm cu intensitate de evenimentele trecătoare și să neglijăm sistematic valorile permanente ale neamului nostru.

Când Statele Unite ale Americii schimbă note senzaționale cu Japonia, când în Iran se întâmplă lucruri extraordinare, sau când plouă foc deasupra Suezului, kilograme de cerneală ne inundă și cu mijloacele tehnice moderne chiar și vibrațiile aerului sunt stăpânite de aceste preocupări.

Pentru pilda luminoasă ce se desprinde din mormântul singuratic dela Avrig ne rămâne prea puțin timp de meditat. Personalitatea marelui dascăl rămâne departe de preocupările momentului.

Cine își reamintește că toată mișcarea de renaștere națională din secolul al XIX-lea, pe care se întemeiază ființa noastră de astăzi, este strâns legată de chilia umedă dela Sf. Sava, unde modestul dascăl ardelean propovăduia cuvântul românesc?

Nici epoca din care făcea parte el nu era mai fericită ca timpurile noastre. Risipiți sub stăpâniri vrăjmașe, subjugăți în propria-ne țară, cu o pătură conducătoare instrăinată, lipsiți de o cultură națională, așa am intrat noi în veacul al nouăsprezecelea. Lumea

se sguduia din temelie. Războaiele napoleoniene făceau hotarele nestatornice. Dezastrul ce le urmă spulberă multe iluzii și nădejdi.

Dar fiul de țaran dela Avrig nu se lăsa înșelat de aceste evenimente. Pentru el primă renașterea națională a neamului. Cu acest ideal drept călăuză, trecu Carpații și înființă cea dintâi școală superioară românească. Dela acest „amvon“ — cum îl numește elevul său Generalul Cristian Tell — răspânda Gheorghe Lazăr credința neclintită în destinul neamului românesc.

Izbucni revoluția lui Tudor. Școala se închise. Când Gheorghe Lazăr se întoarce în anul 1822 să redeschidă școala, o boală neiertătoare îl împiedcă să-și desăvârșească misiunea.

Intr'o zi poposi în curtea dela Sf. Sava o căruță țărănească, ce venise să-l ducă să moară între ai săi pe dascălul, care s'a dăruit școlii și elevilor cu fanatismul deschizătorilor de drumuri. Se spune că în clipa când fratele său Oanea porni căruța, bolnavul se sculă în picioare și făcu cu brațele semnului crucii în cele patru părți ale orizontului.

Acest semn, schițat în cele patru puncte cardinale de dascălul ardelean ca o binecuvântare arhierască și ca un testament politic, ar trebui să ne servească de călăuză în ceasuri de grea cumpănă.

Urmându-i luminoasa pildă să ne slujim doar neamul, numai neamul și să nu ne preocupe decât hotarele, hotarele-i firești.

Figuri ardeleni

Dr. IOAN MEȘOTĂ

de Nic. Bârsan

Din vremurile anilor de străduințe însuflețite în slujba catedrei și a neamului se ridică un lămurat îndrumător, profesorul Dr. Ioan Meșotă.

Stâlp al trecutului nostru de consolidare și realizări culturale, ne-a dat cu 63 de ani în urmă pilda vie a muncii și a străduințelor încordate pentru biruința idealului neclintit în izbândă neamului românesc.

Născut în Brașov-Dârste la 1837 și trecut prin școala bisericească, chemarea sufletului său îl duce, după terminarea școlilor din Brașov, la Universitățile din Viena și Bonn, de unde se întoarce cu diploma de doctor în filozofie. E numit profesor, apoi după moartea lui Gavril Munteanu, director al liceului A. Șaguna.

Era omul virtuții, luminat de flacăra iubirii creștinești. Pricpearea și râvna cu care muncea pentru binele tuturor deschide elevilor săi câmp larg activității de completare a culturii. Cuvântările și lecțiile lui au rămas ca piatră de temelie pentru viața spirituală a neamului nostru. În inimile profesorilor și elevilor săi a sădit cu imbelșugare sfințenia gândurilor și energia nădejdlor de bine ale neamului.

Păstrați-vă curați înaintea lui Dum-

nezeu și a oamenilor, — le spunea elevilor, — acest mărgăritar al învătăturii. Nu uitați pe Dumnezeu și nu vă rușinați de El. Așa brazda Dr. Ioan Meșotă, cu multe scrieri, manuale, prelucrări, vorbiri, etc. privind mai ales înălțarea școlii românești, dovedind și prin aceasta preocupările spre care își îndrepta gândirea sa.

Reprezentant demn al profesorilor și călăuză a colegilor, sufletul său nobil a fost îmbrăcat în haina virtuții, vrednic de stima și recunoștința urmașilor.

Modestia lui, prudența și energia cu care îndeplinea tot ce socotea folositor școlii, îl făcea să fie socotit de toți ca om drept și sincer.

Împodobit cu un deosebit talent și respectat de toți, a ridicat ca profesor și director școala noastră secundară pe culmile râvnite de aspirațiile neamului românesc.

Și dacă atunci Ioan Meșotă era considerat mândria școlilor secundare din Brașov, iar Mitropolitul Șaguna îl numea mărgăritarul său cel scump, amintirea lui astăzi ne impune ca, prin munca și urmarea exemplului faptelor lui, să lucrăm pentru redobândirea vetrei noastre naționale ce forma cuprinsul sufletului său nobil.

Viena

la 13 Febr. 1878

Onorate Domn

Am să-ți cer un serviciu mare. Biblioteca de universitate de aici are să capete o subvențiune de câteva mii de florini pentru cumpărarea cărților ce au lipsit până acuma. Ași dori ca să fie cumpărate și câteva cărți române, mai cu seamă acele ce au o însemnătate mare pentru studiul filologic de această limbă. Pentru a obține rezultatul acesta ar trebui (oare nu este eoroare de tipar de debut ce am cetit în numărul cel din urmă Foaiei școl. în massime le Dlui Dr. Man?), se aibă o listă a cărților acestea împreună cu prețul și indicațiunea unde sunt de vânzare. M'am hotărât dar să mă adresez către Dta, cu rugarea ca se-mi însemnezi pe o hârtie cărțile cele mai importante pentru studiul limbei românești, și 2) să-mi trimiți pentru o săptămână sau două Bibliografia româ-

Dr. Ioan Urban Iarnik

PREDICI ÎN PUSTIU

Așa e firea mea...

O fi firea ta de: încăpățânat, îmbufnat, rău, posomorit, supărăcios, violent, moic chiar, dar asta nu-i un motiv să spui „așa-i firea mea“, adevăcă nimic nu se mai poate schimba, căci în luptele de tot felul ce le ai de dat în viață, lupta pentru pâinea cea de toate zilele, lupta pentru slujbă și câștig, lupta cu grijile și necazurile vieții, lupta pentru un cămin al tău, lupta cu toate capriciile dușmanilor și prietinelor tăi, ai de luptat în primul rând cu firea ta, cu tine însuși.

Dacă fiecare ar gândi așa, atunci nici, un fel de conviețuire n'ar mai fi posibilă. Avem însă datoria să urcăm în fiecare zi o treaptă în lupta fără de sfârșit contra noastră.

Lemnari și pescari simpli, chemați de Mântuitorul divin, au putut la un moment dat să vorbească orice limbă și să cucerească lumea cu învățăturile lor, oameni simpli din popor s'au ridicat în fața ochilor noștri înarmându-i ca dictatori politici și militari ai Europei și tu te crezi așa de mic și neputincios încât nici lupta ce ți se cere cu firea ta, nici asta nu crezi că poți să o dai? Ești aprins la mânia și regreti a doua zi, ceea ce ai făcut ieri, și acest ciclu de mânia și regret te persecută toată viața? Ia hotărârea de a nu te mai supăra orice motiv grav de supărare s'ar ivi peste zi și ține-te tare de hotărârea luată, să vezi cum se topește mânia încă în momentul izbucnirii. Nu poți să suferi niciun fel de sgomot, îți vine să fugi cu bățul în mână după copiii ce aleargă sgomotoși pe stradă sau să iei lumea în cap din cauza sgomotului de motoare, clacsoane și tramvaie? Fă-ți în liniște educațiunea răbdării la orice sgomot, să ca să nu te mai impresioneze cătuși de puțin. Și vei reuși cu voință tare și răbdare nemăsurată.

Ai suferit de atâtea ori nopți de insomnie din cauza mesei de seară și nu ești în stare a lua hotărârea vitejească de a o elimina cu totul? Ce, este așa de mare lucru să păstrezi neclintit hotărârea de a face o mișcare zilnică de o oră — odată ce ai verificat singur cât de bine îți priește? Atâția oameni sunt în stare să se încarce de glorie, să lase un nume nemuritor și tu te mulțumești să spui: „așa-i firea mea“? Cine ți-a spus, că ori cum o fi firea ta — nu se poate schimba? Eu am văzut bătuși, bețivi, imorali schimbați cu totul după lupte grele interne — sprijiniți mai ales de Oastea Domnului — minunata societate religioasă a I. P. S. Mitropolit Nicolae. Crezi, că voința ta, credința ta, răbdarea ta sunt poate prea slabe? Asigură-ți spatele ca în orice luptă ce trebuie dusă cu succes prin religia tare a strămoșilor tăi — și cu amândouă mâinile, cu toată inima ta și puterea sufletului tău luptă vitejește. Nu există păcat, nu există patimă, nu există greșală din ceea ce zici tu că e firea ta, să nu le poți distrage. Nu uita că niciodată o luptă nobilă și vitejească n'a rămas fără succes.

Dr. M. Suciu-Sibianu

până acuma de colecțiunea sa, și dacă voi izbuti a le obține, așa dori să public și câteva alte provenind din alte părți ale României.

Alaltăeri am găsit un moment să mă duc în cabinetul de lucru al României June, și am avut plăcerea de am aflat ceva despre Blașiu și despre locuitorii ai săi. M-am întâlnit acolo cu un student în farmacie care, în timpul petrecerii mele la Blașiu a fost și el acolo în farmacie, și m-a văzut de două ori. Dela el am aflat un lucru foarte interesant pentru mine, adică amabila D-șoară Rusanu, nu mai este D-șoară, dar s-a măritat cu Dl. Vlassa. Despre aceasta D-ta nu mi-ai pomenit nimica, și tot ști că m-ar interesa pe mine, fiindcă le-am cunoscut pe toți. Când vei avea ocaziunea te rog pe D-ta să exprimi D-lui Vlassa, ca și nevastei D-sale, salutările mele cele mai călduroase, și să le comunici și știrea despre nașterea fiului meu. Așa să faci și D-nei Ana Popu (Suciu), care cum am aflat tct dela același domn, poate încă

nu a părăsit Blașiu. Să fii convins că-mi aduc aminte foarte des de toți Blașenii cari, s-au purtat cu mine într'un chip așa de cuviincios. Păcat că ocupațiunile mele cele numeroase nu-mi permit să mă duc mai des în cabinetul de lectură, fiindcă altfel nu am ocaziunea să vorbesc românește și uit grozav.

La ultimele numeri (ale) Foi școlastice a fost adaos și Economul, mi pare foarte rău că mijloacele mele nu-mi permit ca să-l abonez și pe el, în cât pe D-ta îți voi trimite prețul de abonament imediat după începerea anului nou. Cu ocaziunea aceasta îți și urez sănătate și tot binele din anul viitoriu și să ne vedem odată sănătoși. În Viena nu te vei duce niciodată D-ta? Cât mi-ar fi de plăcut dac-ași putea să te primesc în modesta mea locuință, și să-ți răsplătesc cu cel puțin o parte de aceea ce ai făcut D-ta pentru mine. Dar acuma lipsindu-mi hârtia, trebuie să termin. Te salut din inimă și-ți strâng mâna frățește.

nească alu Iarcu, ca și alte lucruri biografice dacă au eșit la lumină și alte.

Deși cunosc eu însumi importanța cea mare a cărților Dlui Cipariu, nu știu cât sunt de vânzare, și te rog pe D-ta să m-înștiințezi și despre aceasta. În cât știu eu, la cea mai mare parte cărțile aceste se află în bibliotecă.

Vei înțelege D-ta ce mare însemnătate lucrul acesta are pentru mine, fiindcă dacă dă Dumnezeu, am să fac în anul venitoriu un curs despre gramatica limbei române la universitate, și fără cărți sau mai bine cu aceste cărți puține ce le am eu. ce pot să fac? Te rog să nu mă faci să aștept prea mult răspunsul favorabil al D-tale, ca să nu vin prea târziu și ști ce zice proverbul latin.

Serv venerabil.

Cu deosebită stimă te salută

Dr. Ioan Urban Iarnik

I Solrthor-gasse 5

Sufletul Basarabiei

de Emanoil Bucuța

Continuare din pag. 1

de preț lucruri fuseseră luate mai de mult și duse în muzeul dela Odesa, de unde acum trebuie aduse îndărăt. Dacă nu cumva și micul muzeu înghebat de noi din rămășițe nu va fi luat în răstimp același drum. Ne uităm de sus, de pe zidurile bătrâne cu metereze, la luciul limanului și mai cu seamă la pământul de dincolo, de pe care se putea ridica pe neașteptate furtuna.

Ce s'o fi ales din școala noastră de conducători de cămine de pe podișul de deasupra Sorociei? Sute de învățători basarabeni au trecut pe-acolo și au deprins meșteșugul mănuirii acestei unelte de îmbunătățire a vieții satului. Nu era numai o trecere de datorie, ci o adâncire cu mare tragere de inimă într-o metodă, de care ei cei dintâi, fii de țărani și trăitori între oamenii câmpului, își puteau da seama cât e de măiastră și cât poate ajunge de mântuitoare. Li văd încă așezați în cerc în sala de serbări, băieți pietroși și arși de soare, pe umerii cărora se putea rezima o țară. Cei mai mulți dintre ei trebuie să se întoarcă de pe unde i-a împrăștiat bejenia. Prea erau legați, unii prin naștere și alții prin dragoste, de pământul Basarabiei.

Ar trebui la așezarea noei vieți basarabene, să nu se uite cele 700 de cămine culturale care ar fi bine să fie deschise numai decât, sub supravegherea unor învățători și preoți încercați. Ele ar purta mai departe, peste întrepruperea roșie vremelnică, o organizare a vieții sufletești, pusă la încercare și dusă la înflorire de basarabeni înșiși. Să se audă din nou corurile lor mărețe sau duioase. Să mai vedem din „Cuvânt Moldovenesc” basmele și cântecele, care s'au păstrat curate! Să-i mai întâlnim, doritori să cunoască și alte părți de țară, pe drumurile Ardealului sau ale Țării Românești! Să-i mai privim, cum își fac loc unul de altul cu capetele, ca să ne vadă și să ne asculte, vorbindu-le de țară și de neam, așa cum s'au pregătit, dincolo de apele cele libere, pentru o întoarcere între ei și mântuirea de jug.

ROMÂNE !

Subscrie la

Imprumutul Reîntregirii

ROMÂNIEI

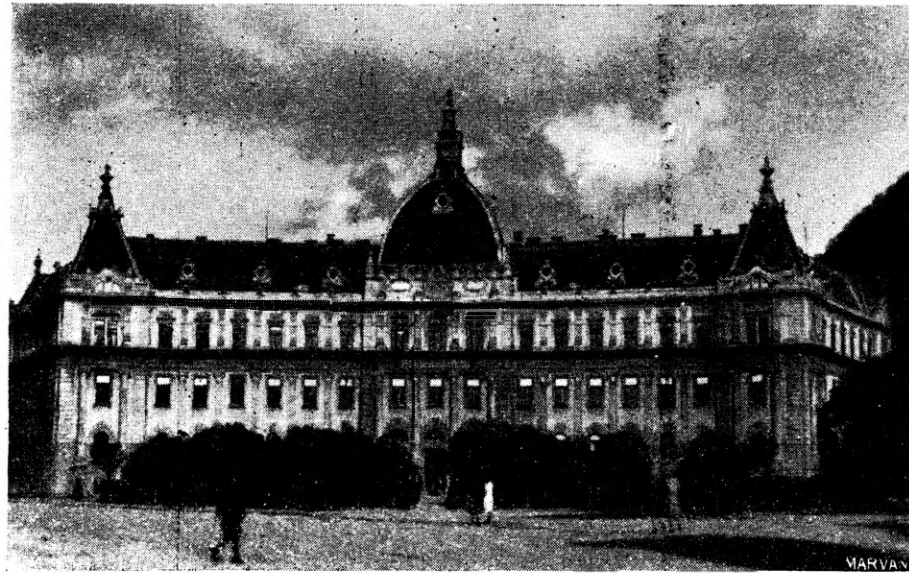
în hotarele ei et-
nice și istoricela 24 Maiu 1876
Vier a

Onorate Domn

Îți mulțumesc din inimă pentru frumoasa colecțiune a basmelor și a cântecelor populare ce ai avut bunătațea de mi le-ai trimis. Acum într'adevăr sunt ocupat așa de mult cu alte lucruri prea importante pentru mine, încât până la finea acestui an școlastic, nici nu voi putea să mă uit la ea. Dară în vacanțele venitoare, citirea și studierea documentelor acestea așa de interesante, va fi pentru mine o adevărată odihnă după alte lucrări mai aride, deși nu mai puțin importante. Sper că Dta vei putea să mi-o lași câteva luni, avându-le esaminate pe toate, și le voi trimite cu vie mulțumire. Poate vei izbuti Dta ca să obții și celelalte dela domnul acesta, și atunci te voi ruga, ca să mi le trimiți și pe acele.

Lucrul ce mi-l comunică Dta asupra bibliotecii Dlui Cipariu, mă interesează foarte mult. Ce păcat că lucrul acesta nu s'a făcut în timpul petrecerii

BRASOVUL DE IERI, DE AZI, DE MÂNE...

Palatul Justiției

Pagini bănățene

Realități etnice

de N. Baboje

Vitalitatea poporului român s'a manifestat în toate timpurile cu o deosebită vigoare. Din cetatea munților Carpați, el s'a revărsat, cum era și firesc, și pe șesurile din apropiere până în apa Tisei, Dunării și Nistrului. Aceste șesuri sunt o continuare naturală a bazenului carpatic, o întregire organică a ființei neamului nostru.

Dar spre deosebire de celelalte șesuri, ținutul Banatului nu este un teritoriu de expansiune etnică și politică târzie a poporului român, ci însuși leagănul neamului nostru. Răzimat pe Carpați, Dunăre, Tisa și Mureș, el formează în același timp șio unitate geografică dintre cele mai desăvârșite. Cu rădăcinile adânc înfipte în pământul strămoșilor lui, poporul român nu a putut fi clintit din loc de vitregia vremurilor. Drepturile lui istorice nu au putut fi sdruincinate, cu atât mai puțin, de mistificările unor istorici interesați.

Dar mai presus de considerațiile geografice, istorice și politice stă realitatea etnică a acestui ținut.

Până în secolul al XVIII-lea nu avem statistici complete despre situația etnică a Banatului. În decursul evoluției medii, marea masă a poporului nu interesează decât în bloc, din punct de vedere fiscal, proprietarii nobili fiind singurul razim al regimului, singurul element constitutiv de stat. Astfel se explică că numai lista acestora o găsim numeric și nominal. Satele și orașele românești apar sub denumirea de:

„possessio valachica”, sau „oppidum regis desertum valachicale”. Nici în epoca turcească (1526—1718) nu avem decât date sporadice.

Cea dintâi statistică mai completă, dar nu exactă, a făcut-o generalul Mercy între anii 1717—25, după alungarea Turcilor. La această dată erau în Banat 21.500 case în 688 comune. După naționalitate: în districtul Timișorii 19 comune locuite de Români, 17 de Sârbi, 4 mixte; Palanca: 42 românești, 8 sârbești; în districtul Panciova: 12 sârbești; în Caransebeș 75 românești; în Ciacova 49 românești, 11 sârbești și 4 mixte; în Lipova 22 românești, 14 sârbești și 4 mixte; în Lugoj 96 românești; în Orșova 37 comune românești.

Dl S. Dragomir, care publică aceste date în „studiu D-sale: „Vechimea elementului românesc și colonizarea străine în Banat” adaogă o seamă de considerații dintre cele mai juste. Astfel, remarcă D-sa, numărul restrâns de comune din cele trei districte din apropierea Tisei. Aici abia găsim atâtea comune locuite de Sârbi câte comune românești erau, spre pildă, în districtul Ciacovei. Restul teritoriului și-a păstrat și sub Turci, caracterul românesc. Districtele sârbești erau și foarte slab populate. Evaluând la circa 100.000 populația Banatului, la retragerea Turcilor, Românii formau un contingent de cel puțin 80%. Importanța elementului românesc o mărturisește un istoric ungar Matias Bél, care a vizitat Banatul,

și vorbind despre Timișoara ne spune: „Nihil sermone valachica Temesvarini est vulgatus”.

Din anul 1770, datorită lui Francisc Grisellini, avem prima statistică modernă. Dar și în aceasta lipsesc districtele Panciova, Palanca-Nouă, Mehadia și 23 sate aparținătoare Caransebeșului. Conform acesteia erau:

183.490 Români,
78.780 Sârbi,
43.201 Germani.

Grisellini observă că populația Banatului s'ar putea evalua la circa 459.000, dacă s'ar adăoga și numărul locuitorilor din districtele de mai sus.

Un sfert de secol mai târziu, V. Iakșici ne dă următoarea statistică:

394.228 Români,
147.050 Sârbi,
126.035 Șvabi și Unguri:

iar pentru anul 1847, același autor ne dă următoarele date:

497.395 Români
264.864 Sârbi
338.015 Șvabi, Unguri, Bulgari, Țigani etc.

Conform statisticii oficiale ungare din 1910, populația Banatului se repartiza astfel:

592.049 Români,
284.329 Sârbi,
287.545 Șvabi,
242.452 Unguri.

Aceste recensăminte sunt făcute de străini, care aveau tot interesul să comprime numărul Românilor, favorizând elementul sârbesc și unguresc îndeosebi. Totuși Românii dețin majoritatea absolută a populației, luând în considerare Banatul întreg, sau majoritatea relativă, dacă luăm ca bază a aprecierilor statistice Banatul înstrăinat.

Elementul românesc e reprezentat pretudindeni, pe când Ungurii au mase mai compacte la orașe, iar Sârbi în Vest, lipsind cu totul în centrul și în răsăritul Banatului. Vatra proprie zisă a Banatului e ocupată de populația românească: drumurile, intrările și vadurile mai de seamă. Acest lucru nu l-ar fi putut face, dacă Românii nu ar fi elementul de baștină al acestui ținut. Ba ce e mai semnificativ, cu cât te îndepărtezi de fosta frontieră româno-jugoslavă, cu atât sunt satele românești, în regiunea Dunării, între Vârșeț și Panciova, mai viguroase și mai compacte.

Românii nu numai că n'au imigrat în aceste ținuturi, ci dimpotrivă s'au desprins de aici roiri—roiri în secolul XVIII-lea, când au fost colonizați în masă Șvabii, Ungurii și Sârbi, așezându-se în Valea Timocului, în regiunea Moravei sau Mlavei sârbești.

Între astfel de împrejurări, și pe un teritoriu cu neamuri atât de diferite, numai Românii pot da elementul alcătuitor de Stat. Dreptul nostru asupra Banatului întreg devine și mai justificat, dacă luăm în considerare că și Șvabii, încă din 10 August 1919, și-au exprimat dorința de a se alătura statului român.

De aceea nedreptatea ce s'a făcut prin ciuntirea Banatului nostru trebuie să fie reparată. Aceasta o cer drepturile noastre istorice și realitățile etnice ale acestui ținut.

mele la Blașiu. Nu numai că ți-ași fi propus ajutorul meu, dară în modul acesta ași fi poate și izbutit, ca să văd ceva de biblioteca aceasta, așa de bogată, asupra căreia nu am aruncat decât o căutătură trecătoare. Poate acum biblioteca aceasta va fi mai accesibilă, și mă bucur din inimă că nu se va împărășia în patru colțuri ale lumii, că s'ar face neapărat, dacă Dl. Cipariu nu ar fi avut această idee escelentă. Nu știu dacă nu mă înșel, dară mi închipuiesc că Reverendul Domn a dăruit biblioteca sa, Capitulariei din Blașiu, și că va rămânea aci pentru totdeauna.

Dacă este așa Dl. Cipariu își va construi un monument aere perennis, va adauge la toate binefacerile ce a făcut el națiunii române, un alt drept necontestabil la mulțumirea obștească. Dacă toți bărbații învățați ar face așa cu bibliotecile lor, ce folos ar și aduce țării lor, în loc de a permite ca tezaururile adunate în atât amar de timp, și cu atâtă muncă, să se risipească în toate părțile ale lumii.

Acum să-ți spun D-tale ce fac eu și familia. Mă bucur că pot să-ți dau de știre, că se află bine cu toți, mai cu seamă băiatul devine din zi în zi mai viu și mai deștept. Ași dori ca să pot să ți-l arăt într'o zi, ca să poți să te convingi și Dta de adevărul. Spre al 15 Iuliu mergem în țara mea și sperăm că în aerul curat și întăritor al țării, va deveni și mai robust și înțelept. În cât privește lucrarea, ași dori să lucrez dar îmi pierd timpul prețios cu lucrurile urâte ce nu mă interesează pe mine nici decum, adecă cu învățământ în școală, cu lecțiuni private, cu coregerea temelor etc. etc. Și tocmai acum ași avea lipsă, că câteva zile cel puțin să nu fiu ocupat decât cu lucrurile cele de mai mare importanță. Știi de ce vorbesc, va să zică de habilitațiunea mea la universitatea de aici. Tocmai în zilele acestea sunt ocupat cu redactarea și copiarea lucrării mele de habilitațiune, care trebuie sfârșită până la întâi Iunie. Dacă voi izbuti să mă habilitiez încă în semestrul acesta, poate

că imediat după aceasta mă voi adresa către Dta, ca să-ți cer niște lucruri de neapărată trebuință pentru mine, care doresc să încep un curs despre gramatica istorică a limbei române.

Indicele la dicționarul etimologic lui B. se tipărează încet încet, în câteva zile va ajunge la litera g. Am sperat că până la începutul vacanțelor tipărirea se va săvârși, dar acuma văd că nu va fi, nici nu poate să fie. Țin încă la mine lucrarea lui Iarcu și alte cărți bibliografice, ce zici Dta că nu ți le-am înapoiat până acuma? Lucrul stă așa, că până nu mă voi fi habilitat, nu pot să fac nimic, și de altă parte sper că nu-ți trebuie. Dacă ar fi altfel, nu ai decât să-mi scrii, și imediat ți le voi trimite.

Dar acum văd eu că trebuie să termin, o fac mulțumindu-ți încă odată D-tale de bunătațea ta. Salută te rog din parte-mi (pe) toți acei care nu m'au încă uitat pe mine.

Îți strâng mâna frățește
Dr. Ioan Urban Iarnic

TREI LUNI DE RĂZBOIU SFÂNT

Conferința rostită de D. prof. Mihail Antonescu

la posturile de radio

D. prof. Mihail A. Antonescu, vicepreședinte și președinte ad interim al consiliului de miniștri, a rostit la posturile de radio un discurs cu prilejul împlinirii a trei luni de Războiu Sfânt al României, din care dăm următoarele: „Sunt azi trei luni de când Mareșalul Antonescu a întors drumul coborât al sbuciumatei noastre istorii, deschizând cu spada răsărit de soartă nouă din lupta răsăritului.

Trei luni de când oștile Regelui Mihai I au pornit, credincioase, lupta creștină a lui Ștefan cel Mare pe pământul Moldovei, lupta de întregire românească a lui Mihai Viteazul pentru plinătatea pământurilor strămoșești.

Trei luni de bătălie și de jertfă, trei luni de unire sănătoasă și mândră. Să primim în urmă cu un an.

Sub prăvăla Providenței și a Păcatului, ne zdrobisem trupul și onoarea.

Granițele dreptății trozneau din creștetul românesc al Carpaților până în apele frământate ale Nistrului și în gemetul codrilor Bucovinei.

Ne pierdeam pământurile, pământurile noastre, de care nimeni nu ne va lipsi, pământurile pentru care am suferit obida veacurilor și moartea desrobirii, pământurile bucuriei copiilor noștri, pământurile vecinicii noastre.

Sufletul ne era fândări și onoarea mormânt.

Patria, un val turbure frământat de deszădejde.

Iar la granițe ca plumbul negru al nopții, domnia întunericului ne amenința cotropitoare.

Viețea, Familia, Biserica, proprietatea și Neamul însuși ne erau primejduite.

Căutați Români nu numai în inimile pribege ale sdrobiților transilvăneni și ale isgoniților Basarabiei și Bucovinei, căutați în sufletul strâns al moldovenilor.

Fără nici un temei, fără nici o provocare, împotriva dreptății și fără răgazul unei singure clipe de blândețe, ne năvălise gila, ne cotropise viețea.

Așa ar fi mers, prădalnic peste trupul nostru spre valurile Bosforului și în inima Europei, dacă Războiul Sfânt nu le prăbușea, osânditor, puterea.

Poporul român nu-și putea pierde instinctul de viețea.

De veacuri el a cinstit Biserica și Patria, familia și proprietatea.

De veacuri el a fost aici în arcul Carpaților o insulă latină care a respectat cu modestie bătrânele tradiții creștine ale Europei.

Și de două mii de ani stă strajă în arcul Carpaților și la Marea Neagră,

apărându-și gila împotriva oricui și întotdeauna împotriva năvălitorilor și necredincioșilor.

Urmând vechile crezuri, dela Decebal la Legiunile Romei antice, dela Ștefan Vodă la Mihai Viteazul și Șerban Cantacuzino, dela Carol I la Mihai I, Mareșalul Antonescu ne-a alăturat războiului pornit de Germania în numele civilizației pentru salvarea și unitatea Europei și pentru propria noastră salvare.

Mai de vreme sau mai târziu toți se vor alătura acestei lupte, cu mândria de oameni și de Europeni.

Altfel, Europa nu va mai fi.

Noi am mers pe drumul izbăvitor al istoriei noastre.

Noi am urmat chemarea sângelui român, ce nu se vrea robit.

Azi, Neamul poate privi răsăritul cu fruntea de răsărit.

Deaceia, în acest popas evocator de luptă suntem dator să ne închinăm mândria acelora care ne-au schimbat apusul în răsărit și întunericul în lumină.

Mareșalului, Eroilor noștri, Bravilor noștri aliați, soldaților germani morți pe pământurile noastre.

Fiindcă Mareșalul nu a înșelat niciodată.

V'a făgăduit să vă ducă la biruință și la reintregire.

V'a dus la biruință.

V'a făgăduit grija și dreptatea.

O veți avea.

Armatei noastre viteze, ei îi înclinăm sârbătoarea aceasta.

Pentru lupta ei, pentru jertfa ei. Ne-a împlinit drepturile fără târguri, fără pradă.

Fiindcă Neamul Românesc nu cotropeste drepturile și nu cântărește pământuri, ci moare în cucerirea lor, în stăpânirea lor.

Azi se plămădește în văltoarele sângelui soartă de veacuri lumii și nouă.

Să fim treji, să fim încrezători, să fim Români.

După cum în viețea aceia care au o țință sunt făcuți să conducă pe cei care n'au nici una, Neamul care știe să-și ridice din prăbușire catapeteasma de drepturi și credință, așa cum am făcut-o în popas de un an și în popas de luptă de trei luni, Neamul acesta e făcut să se înalțe pe crestele istoriei.

Cu Dumnezeu înainte, Români, pentru dreptate și pentru drepturi, pentru pământuri și pentru Cruce, până când vom împlini porunca Voevoților și chemare veacurilor ce vor să vină.

Trăiască Dinastia și Regele,

Trăiască România și Mareșalul.

Cato cel bătrân

Continuare din pag. 1-a

va fi complet distrusă. Ținuta lui incomoda pe mulți și a fost ridicată contra lui de 44 ori acuză publică. Toate discursurile de apărare și le încheia însă cu același impresionant dicton: „Ceterum censeo, Carthaginem esse delendam“. Din acest motiv a rămas el în istorie ca tipul cel mai rigid și cinstit al moravurilor patriei, sapranumit și censorius.

Cato vedea origina tuturor relelor și amenințărilor patriei sale în Carthagina, întemeiată în sec. IX a. Hr. de către Elissa, văduva regelui Siccheus omorât de supușii răsculați din Tyr. Sufletul de fugară a reginei imprimă caracter răzbunător întregului popor așezat în noul ei imperiu.

Spiritul ei se încarnă în cetatea Carthagina, care neliniști mai mult de 300 ani întregul bazen mediteranean și alte 300 de ani pe cel al Romei. În religia acestui neam de fugari veniți din deșerturi, se păstrau trăsăturile sângeroase ale orientului și plăcerea de a supune și chinui neamurile dimprejur. Firea ațățătoare și neliniștită a acestui popor n'a fost capabilă de nicio creație, ci numai de instigație și comploturi.

Chiar cuceririle și le apăra cu sângele și viețea oștirilor recrutate dintre străini. Era însă de o tenacitate înspăimântătoare și de o cruzime de care tremurau și mulțimile Atlanticului și ale Britaniei până la golful Guineei, până unde-și împinseseră pe vremuri hotarele.

De aceea Cato cere neconținut urmașilor lui Scipio învingătorul, perfectarea biruinții prin distrugerea cuibului de neliniștire a lumii, prin dărâmarea Carthaginei.

N'a cedat nici amenințărilor și nici comploturilor și vocea acestui mare patriot a prefăcut până în cele din urmă toată sullarea romană într'un singur gând, care a dus la dărâmarea orașului, înainte cu un an ca marele patriot să-și fi închis ochii. (146 a. C.).

Ca cel mai vechiu far de veghe în calea sbuciumată a neamului nostru, ne avem așintită privirea mereu spre izvorul tuturor planurilor de distrugere ale neamului nostru, deaceia pătrunși de adevărul strigatului bătrânului Cato, nu vom înceta să rostim tare și răspicat, până la împlinirea vremurilor: Ceterum censeo....

Gnothi Seapton!

de A. A. Mureșianu

Intre proverbele iscodite de mintea ingenioasă a omului, cărora sutele și miile de ani care s'au scurs dela ivirea lor nu le-au putut răpi nimic din valoare, sunt și celebrele cuvinte de mai sus, ce se puteau ceti odinioară pe frontispiciul templului lui Apollo din Delphi.

„Cunoaște-te pe tine însuși!“... Câtă filosofie, câtă înțelepciune nu cuprind aceste puține cuvinte, care au înfruntat eternitatea ca și marmora pe care au fost scrise. Este una din cele mai frumoase maxime de viețea ale ființei raționale care e omul și totodată ale formei sale superioare de traiu, ale societății și colectivității. Caci ea își are însemnătatea ei nu numai pentru individul singuratic ci, într'o masură și mai mare, pentru familia, pentru popoare.

Pe ce se întemeiază cunoașterea de sine a indivizilor, a popoarelor? Fără îndoială ca mai întâi de toate pe vrednicia proprie, adică pe faptele săvârșite în viețea și pe valoarea ce aceste fapte o dau indivizilor în societate și popoarelor în omenire. Precum deci un om singuratic nu poate avea o conștiință deplină a valorii și vredniciei sale, dacă nu știe cecece a înfăptuit până atunci, tot astfel și un neam nu poate să știe de ce e vrednic dacă nu-și cunoaște trecutul.

Dacă zilele indivizilor singuratici se socotește cu anii și cel mult cu zecile de ani, viețea popoarelor se socotesc cu veacurile și cu miile de ani. Iar dacă omul are nevoie de cunoașterea propriei sale ființe prin cunoașterea vieții sale, tot astfel și popoarele au nevoie de a-și cunoaște trecutul pentru ca să poată fi conștiente de personalitatea și valoarea lor.

Aceste gânduri au „biruit“ și în mintea vechiului cronicar al Moldovei Grigore Ureche, când s'a hotărât să scrie „rândul și povestea“ țării sale. „ca să nu se innee anii cei trecuți și apoi să nu se poată ști ce au lucrat, să se asemene hiarelor și dobitoacelor celor mute și fără minte“.

Condiția de capetenie a cunoașterii de sine a unui neam este deci cunoașterea trecutului său. Iată de ce epocile de renaștere națională ale popoarelor au fost precedate întotdeauna de cunoașterea și aflarea originii și a faptelor lor mărețe din trecut.

Adevărul deci că omul singuratic nu poate ști ce este, dacă nu știe ce a fost, își are deci valoarea sa și pentru colectivitățile omenești.

Iată înțelesul adânc al valorii educative a istoriei și a importanței ei în viețea popoarelor civilizate. Și iată de ce vrășmașii neamului nostru românesc au văzut întotdeauna în istoria lui una din cele mai puternice arme ale sale, și iată de ce au căutat și căută și astăzi să o umbrească și să o întunece, ca să nu poată fi, în nimicnicia lor, copleșiți și umiliți de strălucirea ei.

Cunoașterea faptelor mărețe ale trecutului sunt, în viețea unui om ca și a unui popor, nu numai stimulatoare de energie, ci și generatoare de optimism și încredere în viitor.

Dovezile acestui etern adevăr le găsim și în vorbele și scrierile cărturarilor și conducătorilor neamului nostru din trecut. Câtă conștiință de demnitate națională și de încredere în viitor, nu se răstrânge din cuvintele prin care un Iancu Văcărescu exclama, gândindu-se la slava strămoșească:

Aidi, Române, aidi voinice!

.....

Șir de veacuri tic-ti spune

Caci născut ești a supune

Și cu fapte tot mărețe

Lumii ntregi a da povețe.

.....

Aidi, Române, te arată

Că tot ești ce-ai fost odată!

Unul dintre cei mai vrednici bărbai ai epocii de renaștere națională a Românilor din Transilvania, care și a iubit trecutul neamului său cu toată gloria și cu toate suferințele lui, pentru

că el în acest trecut vedea chieziașă cea mai sigură a viitorului lui strălucit, doctorul Vasile Popp scria, acum mai bine de un veac, în admirabila prefață a „Disertației“ sale asupra tipografiilor românești, între altele:

„Mai marii sau străbunii noștri n'au fost nici așa de neînvațați, nici așa de ticăloși, ca să nu fi făcut ceva vrednic de știință. Eu cu cât străbat mai adfund în istoria nației mele, cu atât aflu în ea mai multe urme de bărbăți învățați, de viteji vestiți de învingeri strălucite, de o politică adâncă și de o statornicie bărbătească. Neînvațați și proști se văd ei numai la aceia, care nu au nici o cunoștință nici din istoria patriei, nici din istoria literaturii naționale, și care nu privesc cu ochi de filosof la nestrămutatul curs al vecinicii naturi, care curge înșiriat, fără a face vreun salt în cursul său“.

Nu se adresa și Ion Eliade Rădulescu către floarea neamului românesc cu cuvintele: „Citiți, tinerilor pe Paul Iorgovici, Petru Maior, Tichindeal, Șincai și veți învăța într'ansii și limba voastră și cerea ce veți putea fi, de veți urma învățăturilor lor!“?

Cunoaște-te pe tine însuși, Române!

Sovietele și biserica

După cum anunță agenția internațională catolică de presă din Geneva, după informațiile primite din Lemberg, șeful bisericii unite rutene, mitropolitul Lembergului, Mgr. Sceptycki, a fost salvat într'un mod miraculos din mâinile bolșevicilor. Prințul eclesiast, care în urma ocupării Galiției de către Ruși în Septembrie 1939, n'a vrut să-și părăsească turma de credincioși, a fost arestat de către bolșevici. Arhiepiscopul bolnav și în vârstă de 76 ani, a fost timp de 20 luni arestat în locuința sa și supravegheat de către agenția GPU-ului. Deportarea sa în Siberia, plănuită de către Ruși, n'a mai putut fi realizată. În ultimul moment le-a reușit credincioșilor să se închidă cu mitropolitul și proții rămași în viețea în catedrala Sf. Gheorghe, care a fost inconjurată de o masă mare de oameni. Rușii nu au mai avut timp să răzbată în catedrală, dar în retragerea lor au tras în mijlocul mulțimii, însă cei din catedrală au rămas neatinși. Prințul eclesiast eliberat a dispus imediat celebrarea unui serviciu divin pentru victimele teroarei bolșevice.

Bisericele din teritoriile Sovietice și-au redobândit odoarele

(UTA) Toate sfințele locale și-au deschis porțile rechemându-și credincioșii să asculte cuvintele Domnului. Se menționează cu acest prilej, convingerea fermă a importantului rol social și cultural al Bisericii în viețea popoarelor.

Interesant de relevant este faptul că, cu prilejul înaintării trupelor germane în Uniunea Sovietică, au căzut în mâna acestor unități așa numitele muzee ale bezboșnicilor (ale celor fără Dumnezeu) cu întregul lor conținut în bună stare. Toate obiectele de valoare, toate sfințele odoare și odăjdile necesare sfințelor slujbe din biserică, între care se citează crucifixuri, relieve sfinite, haine prețioase, icoane etc., care fuseseră răpite din bisericile Lituaniei, Letoniei ca și ale Ucrainei, au fost trimise bisericilor de origină. Unele din aceste obiecte prețioase suferiseră stricăciuni. Fuseseră colorate cu roșul bolșevic, trasându-se pe ele emblemele sovietice. Pe multe crucifixuri de lemn se bătușe steaua sovietică (dublu triunghi al evreilor) făcut din metal, prin care bolșevicii voiau să documenteze triumful acestei revoluții mondiale sovietice asupra Crucii Creștine.

„Cuvinte despre educație“

Iubire

de Maria Popescu-Bogdan

Iubirea este lumina și soarele vieții. Când avem o bucurie, simțim totodată și necesitatea de-a o împărtăși și altei persoane, dar numai uneia pe care o iubim. Dacă se întâmplă ca această persoană, să fie departe de noi ne rezervăm plăcerea de-a i-o comunica, când o vom întâlni.

Sentimentul iubirii se naște, se păstrează și se manifestă în tot cursul vieții omului.

El nu se pierde nici prin bătrânețe, nici prin alte împrejurări.

Iubirea se manifestă în copilărie ca: dragoste față de părinți, la adulți ca bărbat față de femei și viceversa; la părinți față de copiii lor, de frați, surori, rudeni și prieteni.

Iubirea între adevărații prieteni este proverbială. Ea ne înconjoară de: simpatii, alungă aversiunile, ne dispune pentru jertfă, amabilitate, prietenie, ne ferește de dușmani. De ea se bucură toți cei buni, se miră cei înțelepți și se minunează zeii.

O doresc cei care au simțit-o și li-e scumpă acelora care au cunoscut grația ei. La originea ei stau: delicatetea, plăcerea, dorul, blândețea. Ea adoră bunătațea și detestă răutatea. Ne conduce fapta și cuvântul și ne este cea mai sinceră ocrotitoare.

Iubirea însoțește pe om ca cel mai fermecător cântec până la sfârșitul vieții. Ea este temelia căsătoriilor.

În privința căsătoriilor, iată ce ne povestește o legendă.

„Când a făcut Dumnezeu lumea și tot ce se află în ea, a făcut și pe bărbat, dar când să se lase odihnei, Sf. Petru i-a adus aminte de femei; de care domnul își uitase.

Bine Petre, i-a zis Domnul, hai s'o facem. S'a gândit ce s'a gândit Dumnezeu, — a poruncit Sfântului Petru, să adune pe toți bărbații și să-i așeze în linie dreaptă unul lângă altul. Așa s'a făcut. A luat atunci Domnul o sabie, pe care a trecut-o peste bărbați zicând: să fiți jumătate bărbați și jumătate femei; dar vai de acela, care în viața pământească, nu-și va găsi jumătatea sa; fericire nu va avea.“

Din această legendă s'ar putea desprinde concluzia că, dacă întâlnindu-se doi inși, la prima vedere se simt cuprinși de încredere, prietenie și iubire, cu dorul de-a nu se mai despărți unul de altul viața întreagă, — și-ar fi găsit jumătatea.

Aceasta-i iubirea ideală pe baza căreia, ar fi logic să se încheie cele cele mai fericite căsătorii.

În astfel de cazuri, în inima omului se nstăpânește instinctiv o părere, care rareori o putem schimba și care și mai rar se întâmplă să fie falsă.

Iubirea spontană s'ar părea a fi ceva nesocotit; — totuși ea este aproape o revelație — sau reamintirea unei existențe trecute. Și deși experiența uneori înșală, cele afirmate, din fericire rămân.

O afecțiune adâncă se desvoltă încet.

O iubire sufletească se câștigă prin devotament.

Unde se nstăpânește iubirea, acolo-i și ingerul fericirii, ea nu-i legată nici de timp și mai puțin de loc.

Și pentru că vorbim de iubire, care se referă mai mult la femei; iată câteva păreri, care dovedesc puterea acestora emanată din iubire. Un proverb turcesc zice: „Toate femeile sunt desăvârșite și'n deosebi aceea care te iubeste“. Polonul spune: „Femeea atrage la sine printr'un fir de păr, mai mult decât un car cu patru boi“, la care s'a făcut următoarea reflexie: părul este ceva neesențial, femeia-i puternică ca și soarta!

Dar vieța omenească este împărțită între iubire și cuminenie, fiecare își are partea ei și după cum ne este imposibil a deveni virtuoși fără cuminenie și iubire, tot atât de imposibil, numai prin iubire, fără cuminenie.

Să nu desperze nimeni, crezând că'n căsătorie nu și-ar găsi ceea ce sufletul lui i-ar cere.

Din fericire gusturile sunt atât de diferite și-i atât de adevărat că, iubirea deșteaptă iubire, încât și cel mai modest individ, poate spera la o căsătorie bună, dacă nu fericită.

Adevărata iubire nu-i irezonabilă sau egoistă și nici autoritară, dar să nu uităm că, iubirea-i cilibie și fragilă, să nu te joci cu ea.

Cei mai mari dușmani ai ei, care o distrug sunt: cearta și mânia. Și precum în zadar aștepti dela o vioară să-și păstreze tonul dulce și melodios, dacă n'o și mânuia, cu atât mai puțin îți vei păstra iubirea, când jignind-o, ea se va răci și se va retrage în sinea sa.

Ce se întâmplă într'un ceas în lumea întreagă?

La Stockholm s'a publicat recent un tablou al întâmplărilor care se petrec în cursul unui ceas pe întreaga suprafață a pământului. Acest tablou poartă pecetea recunoașterii oficiale și a fost publicat de către serviciul central al statisticii suedeze.

Nașteri și decese

O oră — adică 60 de minute — reprezintă un bagatel în ritmul viu al epocii noastre. Și totuși câte nu se întâmplă în acest scurt răstimp. Tragedii și rezultate infime și importante au loc...

Astfel într'o oră 5400 oameni văd pentru prima dată lumina zilei și 4600 persoane trebuie să părăsească frumusețile lumii. Totuși rămâne un surplus de 800 de oameni. În același răstimp se produc 198.000 de delictе, dintre care numai 177.000 sunt cunoscute de către autoritățile respective.

Mâncare, băufură și alte lucruri

Fumătorii trebuie să știe că pe oră sunt fumate 180 tone de tutun. În același răstimp se mănâncă în întreaga lume 30 milioane kg. cartofi, 25 mili-

oane kg. pâne, 3,5 milioane kg. pește și 3,6 milioane kg. carne. Alături de aceste cifre, consumul orar de zahăr este de 100.000 tone. În lumea întreagă se consumă într'o oră 125.000 tone carbuni și 180.000 tone de ulei mineral. În uzinele din lumea întreagă se produc în cele 60 de minute 7.500 de automobile și 2000 tone hârtie, se turnează 57 km. de filme.

Însfârșit populația din lumea întreagă emite într'o oră 2.200.000.000 scrisori și 115.000 telegrame.

Toate acestea doar în 60 de minute...

Unde trăiesc cei mai mulți oameni?

Pe globul pământesc cei mai mulți oameni trăiesc în Asia Sud-Estică, care numără 1 miliard locuitori, adică jumătate din toți locuitorii pământului. Dintre aceștia, 431 milioane trăiesc în China, 350 milioane în Indiile britanice și 65 milioane în Indiile olandeze.

Chile este mai lungă decât Marea Mediterană

Republica Sud-americană Chile are o lungime de 4532 km, fiind astfel mai lungă decât Marea Mediterană, care dela Gibraltar până la coasta siriană are o lungime de 3675 km.

INFORMAȚIUNI

Se pedepsește cu ultim avertisment public ziarul „Gazeta Transilvaniei“ din Brașov, pentru recidivă în călcarea normativelor și regulilor impuse de cenzură.

FRATE ARDELENE,

Imprumutul se numește al

REINTREGIRII

Ajută, cu banul tău, să ne facem țara cum a fost!

† Nicolae Bratu

O veste tristă am primit dela Sibiu. Proprietarul și redactorul „Foi Poporului“ din Brașov, a trecut pragul vecinicii.

Dragostea și curajul cu care a fost redactată această gazetă săptămânală, a făcut din ea mai ales înainte de anul 1918 prietenul și sfătuitorul prețuit al satelor din Transilvania.

Nicolae Bratu a stat cu vrednicie mai bine de 30 ani între frunții îndrumători ai opiniei publice românești.

Dumnezeu să-i răsplătească truda. Faptele lui de bun român îi vor asigura o binemeritată amintire.

Avioanele I.A.R. biruitoare

(Rador) În ziua de 22 Sept. 1941 o patrulă de 4 avioane I.A.R. din grupul Lt Comandor Părvulescu a angajat o luptă aeriană cu 20 avioane de vânătoare „Rata“ sovietice. Au fost doborâte 8 avioane inamice, iar restul isgonite. Patrula s'a înapoiat la baza sa fără nici o pierdere.

Camerele Agricole vor îngrijii însămânțarea loturilor mobilizaților

Camerele agricole au primit ordine să dea o deosebită atențiune însămânțării loturilor celor mobilizați și a celor lipsiți de mijloace.

Cu echipele ce se vor forma în fiecare comună, se va căuta să se execute însămânțările și la acești locuitori, în ordinea de preferință la mobilizați și apoi la cei lipsiți de mijloace. În toate cazurile se va proceda conform dispozițiilor legii pentru mobilizarea agricolă.

Angajarea muncitorilor agricoli

Ministerul Agriculturii aduce la cunoștința celor interesați că sunt liberi să facă angajări de muncitori agricoli fără a fi nevoie de vreo autorizație specială, respectându-se doar prevederile legii pentru organizarea și încurajarea agriculturii cu privire la obligațiunea de a încheia contracte de invoială.

Pentru ca să poată beneficia de reducere de transport pe C. F. R., proprietarii vor avea grijă a-și procura dela Camera Agricolă un certificat dovedind că muncitorii respectivi sunt aduși pentru lucrul câmpului.

Dela Crucea Roșie — fillala Brașov

D-nul Medic Maior Rez. Dr. Mircea Suciu-Sibianu, membrul al Crucii roșii Filiala Brașov a binevoit să preia asupra sa repartizarea ziarelor și revistelor la spitalele de răniți din Brașov.

Publicul Brașovean este rugat de a depune zărele și revistele, de care dispune și care de cele mai multeori se aruncă prin casă fără nici o întrebuințare precisă sau se pun pe foc, sau la locuința str. Căpitanului No. 22 sau la polyclinica de stat, str. Hirscher No. 1.

Nu uitați că lectura ușurează așa de mult stagiul de spital al eroilor noștri răniți.

Ajutoare pentru familiile mobilizaților

Primăria Municipiului ne trimite următorul anunț:

Comitetul Central pentru ajutoarea mobilizaților aduce la cunoștință familiilor nevoiașe ale celor mobilizați, care au fost cercetate la domiciliu de comitetul central că, începând din luna Septembrie 1941, ajutoarele pentru Municipiul Brașov, se vor distribui la caseră centrală a Municipiului Brașov, în localul Primăriei.

Plata se va face începând din 26 Septembrie până la 3 Octombrie a. c. Membrul îndreptățit al familiei, care va ridica ajutorul, se va prezenta cu Buletinul Populației.

Conform art. 7 din Legea Impozitului Excepțional 4° la convențiunile de executare de lucrări, impozitul excepțional 4° se achită în modul următor:

Dacă prețul materialelor întrebuințate este mai mare decât valoarea manoperei impozitul excepțional 4° se datorează la valoarea integrală a contractului.

Dacă valoarea materialelor este mai mică decât a manoperei, impozitul excepțional 4° se percepe numai la valoarea materialelor.

În acest din urmă caz se găsesc și fotografii, heliografii, etc.

Deoarece este greu de stabilit dela caz la caz care este valoarea materialului întrebuințat de aceștia pentru diferitele lucrări și care coeficient reprezintă materialele întrebuințate.

În consecință urmează ca la astfel de lucrări impozitul excepțional 4° să se aplice la 40% din valoarea lucrărilor executate.

Perceperea se va face prin aplicare de timbre pe bonuri sau facturi care trebuiesc eliberate conform dispozițiilor legii impozitului excepțional 4°.

Dispozițiunile prezentului ordin intră în vigoare începând dela data de 10 Septembrie 1941.

Oficiul P.T.T. de Reședință Pr. Brașov

Nr. 14722—19 IX 1941.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în conformitate cu ordinul Inspectoratului PTT Sibiu Nr. 5625 din 15 Sept. 1941,

În scopul formării echipelor de lucru, necesare reparațiilor de fire și instalații telegrafice din județul Brașov, se angajează imediat oameni cu ziua, electricieni etc. pe toată durata de timp până la 1 Noembrie 1941, cu plata zilnică de 200 lei.

Amatorii care doresc să se angajeze se vor prezenta imediat la oficiul poștal Brașov cabinetul subsemnatului pentru a putea fi trecuți pe tabloul angajerilor care, după completare se va înainta Inspectoratului PTT. Sibiu, pentru aprobare.

Diriginte,
Dr. Morariu.

Secretar,
Gh. Vișelaru

Trebue să știți că....

— laptele de focă este de 12 ori mai gras ca laptele de vacă. Acestui fapt se datorește că puii de focă într'o singură săptămână se îngrașe dela 12 la 20 de kg.

— țara cu cei mai mulți câni — în raport cu populația — este Danemarca. Fiecare al 10-lea locuitor are un câne.

— crocodilul și crapul sunt viețuitoarele care trăiesc cel mai mult: 300 de ani! Elefanții și balenele nu trăiesc „decât“ 200 de ani.

— regina termitelor poate fi considerată un adevărat automat de ouă... Ea depune în zece ani 10.000.0000 ouă (RDV).

CRONICA RAZBOIULUI

Trei luni de luptă împotriva bolșevismului

S'au împlinit trei luni de războiu.

Trei luni de când armatele creștine ale bătrânului continent, luptă împotriva celui mai mare pericol al omenirii: *bolșevismul*.

În această înclăștare supremă, milioane de soldați, de o parte și de alta, poartă în suflete idealul unei victorii. Câtă deosebire însă între idealul armatelor creștine, pornite în luptă pentru biruința crucii și apărarea civilizației și între cel al bolșevicilor trimiși la moarte pentru triumful unei credințe izvorită din setea de a nimici tot ce s'a clădit secole de-a rândul.

Insemnătatea momentului istoric pe care l-am trăit în ziua de 22 Iunie 1941, întrece pe toate celelalte de până acum. De această dată nu a fost vorba de a desrobi numai un pământ care de veacuri este locuit de Români, ci a distruge pentru totdeauna otrava unei doctrine care amenința patrimoniul milenar de cultură și civilizație al Europei și chiar al lumii întregi.

Iată pentru ce în această acțiune uriașă au reacționat, în mod simultan și pe același plan de gândire, toate popoarele creștine conștiente de importanța distrugerii pericolului răsăritean.

Pentru noi, Românii, biruința împotriva bolșevismului are o însemnătate deosebită.

Dacă veacuri de-a rândul am fost amenințați de hoardele care și-au croit drum peste golia noastră, dacă viața noastră, luată din toate punctele de vedere nu s'a putut desvolta într'un tempo asemănător celei a popoarelor din Apus, apoi, deabia acum începe pentru poporul românesc o adevărată viață care să-l ridice acolo unde puterea lui de muncă îi dă dreptul să fie.

Din momentul în care războiul sfânt a început, neamul nostru s'a regăsit în tradiționala frățietate izvorită din dorința de libertate și de stăpânire totală a vetrei străbune. În eroismul soldatului român se oglindește setea de răzbunare pentru nesfârșitul șir de suferințe îndurate sub barbara încălcare a celui mai umil sentiment de dreptate umană și creștină.

Vitejia trupelor române la Odesa

Eroismul armatelor noastre a produs în rândurile camarazilor aliați un sentiment de profundă admirație. Comunicatele de pe front arată că luptele, care durează de mai multe săptămâni în sectorul sudic al frontului, sunt deosebit de crâncene, fără precedent pentru trupele noastre. Atacurile armatei române pentru cucerirea portului

Odesa, care e apărat cu o nemai-pomenită îndârjire de către bolșevici, au devenit în întreaga țară un simbol, sacru. Cel care a participat măcar cu ochii, la luptele acestui front, consacrat integral, acțiunilor eroice ale trupelor române, acela simte necesitatea să mărturisească că în adevăr în acel sector se desfășoară un războiu de o vigurozitate și de proporții de nimeni bănuite. Comunicatul „P. K-ului“ relatează felul specific al rezistenței bolșevice, care se încapățânează să continue o luptă al cărui sfârșit este iremediabil pecetluit. De altfel ideea de a cuceri orașul fără ca acesta să fie distrus a fost abandonată. De

Armata bolșevică lipsită de armament

Am accentuat în toate cronicile noastre pierderile de neînlocuit suferite de armatele lui Stalin. O anumită propagandă s'a străduit luni de-a rândul să umple prin fraze meșteșugite lipsa ce se accentuau tot mai mult. Astăzi însă, când armatele roșii sunt în agonie, ele cheamă într'o disperare crescândă „ajutorul“ promis cu atâta larghețe... Agenția de presă „UTA“ subliniază faptul că biruința asupra regiunii Kievului și rezultatul ei este extrem de semnificativ. Odată cu înregistrarea strălucitei victorii, deși prada de război compusă din material de tot felul este considerabilă, totuși numărul carelor blindate sovietice căzute pradă în mâinile Germanilor, este extrem de mic, însumând numai 150 de tancuri.

Viitorul apropiat va demonstra cu precizie dacă sovieticii mai dispun în interiorul cercului de oțel, efectuat în jurul celor patru armate din Estul regiunii Kievului, și de alte tancuri, însă după imensele pierderi de care blindate, suferite de bolșevici în ultimele săptămâni, s'a constatat că numărul tancurilor sovietice introduse în luptă a scăzut în mod considerabil. Pentru a colora și mai mult dezastrul suferit în ceea ce privește aceste care blindate, se menționează faptul că o singură divizie de tancuri germane a nimicit în ultimele zile 300 tancuri sovietice.

De altfel această situație critică a armatei blindate sovietice o reliefează cu prisosință și apelul ambasadorului sovietic dela Londra, Maisky, care adresează guvernului britanic și american cereri repetate și disperate în primul loc pentru care blindate. Nevoia extrem de acută, care dă în vileag această situație desnădăjduită a bolșevicilor, subliniată în acel apel, este fără precedent. Ingrozitoare pierderi suferite de sovietici în această teribilă

câteva zile, artileria grea și aviația de bombardament, trimite fără încetare foc și fum în cea mai formidabilă cetate pe care bolșevicii au întărit-o în speranța că aici se va opri orice acțiune războinică îndreptată împotriva barbarismului sovietic. Zadarnic au impus comisarii politici bolșevici hecatombe de jertfe de sânge populației civile a Odesei, cercul de oțel executat de armata română se înclăștează și se strâmtorează neconținut. Numele Odesei va rămânea pentru veacuri, în întreaga istorie a războaielor purtate de Români, iar succesul final va asigura deapăruri dăinuirea, alături de Țara Mamă, a provinciilor de curând desrobite.

armă blindată, în jurul căreia potențaii moscoviți au făcut atâta vâlvă, dar despre care astăzi Moscova nu mai are cutezanța să vorbească, ies acum în evidență destul de limpede. Producția de tancuri care poate fi efectuată săptămânal, în proporțiile promise de Anglia, este absolut insuficientă. Inșișii americani sunt îngrijorați de această critică situație a armatei roșii, neputând însă contribui cu nimic altceva decât cu „promisiuni“. Chiar dacă numărul de tancuri îl posedă anglo-americanii și chiar dacă aceștia ar avea intenția sinceră de a furniza acest material de război, se pune o problemă destul de dificilă, și anume, pe ce rută s'ajungă această prețioasă țarmă blindată ca și întregul material de război, pe frontul de răsărit. În Anglia se pare deci zădarnică proclamarea „săptămânii tancului“ așa precum tot zădarnice sunt eforturile impuse lucrătorilor din uzinele de armament. Până să ajungă materialul de război din Anglia pe frontul de răsărit, armata bolșevică va fi complet nimicită căci ultima linie de rezistență a fost străpunsă. Acum armatele germane mășăluiesc aproape nestingherite spre Marea de Azov. Se așteaptă din zi în zi să fie cucerită localitatea Rostov și odată cu aceasta îndreptarea trupelor germane spre Caucaz. Acest plan de luptă pare a fi studiat până în cele mai mici amănunte, iar aplicarea lui va fi în mod neîndoelnic desăvârșită.

Insemnătatea cuceririi regiunii Donețului desăvârșește victoriile de până acum. În adevăr dacă ne gândim că Ucraina, unul din grânarele mari ale lumii este în stăpânirea trupelor germano-române și dacă adăugăm și importanța ce o are regiunea Donețului și Pultavei, ușor ne dăm seama că aprovizionarea armatelor aliate cu hrană și material de războiu este asigurată.

Situația frontului în alte regiuni

Încercările disperate ale celor patru armate încercuite în spațiul dela Nord și Est de Kiev, între râul Desna, Niprul mijlociu și până dincolo de râul Psihol sunt zadarnice. Trupele germane au strâns și mai mult cercul în jurul lor. Dar, nu numai atât, în interiorul acestui cerc s'au format altele în care sunt izolate diferitele formațiuni sovietice răslețe așa că, ne mai putându-se restabili legătura între ele fiecare grup va fi nimicit în parte în cercul în care se găsește strâns. În ultimele zile numărul prizonierilor a crescut cu câteva sute de mii, iar resturile celor 30 de divizii sunt în completă debandadă. Co-

mandantul armatei a 5-a ruse a fost luat deasemeni prizonier. În sectorul Poltava-Harcov trupele germane au continuat înaintarea și se apropie de orașul Harcov și ultimele puncte ale regiunii Donețului bogate în mine de cărbuni, uzine metalurgice și industriale. Se cade să subliniem faptul că rezervele de cărbuni din această regiune sunt la 45.000.000.000 tone, iar producția anuală a fost până acum de 90.000.000 tone. Producția totală a cărbunelui din regiunea Donețului este de 65% din producția totală a Rusiei. Așa fiind, întreaga putere economică și industrială a Kremlinului este în posesia Germa-

nilor care nu vor putea fi oprți nici pe linia Donețului spre a apăra măcar în parte regiunea minieră și industrială și nici un alt mijloc de organizare a unei rezistențe bolșevice pe Don, nu se va mai putea înfripa pentru a bara drumul spre Caucaz.

Bulgaria în luptă contra bolșevismului

Cu ocazia unei cuvântări rostite d. Filoff, președintele consiliului de miniștri bulgar, a declarat în fața conducătorilor asociațiilor profesionale bulgare: „Lupta contra bolșevismului este una din principalele chestiuni ce rețin atenția guvernului bulgar. Această luptă are o importanță foarte mare, căci prin ea va fi distrus dușmanul libertății, culturii și civilizației europene. Trebuie să unim și noi forțele noastre cu eforturile țărilor care luptă contra bolșevismului, căci bolșevismul amenință și astăzi Bulgaria, după cum a amenințat-o de atâtea ori în trecut“.

Acest fapt este merit să spulbere unele afirmațiuni privitoare la intenția Bulgariei de a ataca Turcia. De altfel această știre pare un șantaj exercitat împotriva Turciei care de asemeni și-a spus cuvântul în cea mai importantă problemă care interesează strămtorile.

Deputatul Daver subliniază în ziarul „Ikdam“ că în chestiunea Strămtorilor punctul de vedere turc este clar și fără echivoc. Problema Strămtorilor nu este pusă astăzi în discuție. În acordul dela Montreux sunt prevăzute toate cazurile de închidere și redeschidere ale Strămtorilor. Turcia s'a ținut până în prezent de acest acord și se va ține de el și în viitor.

Politica de încercuire

Dela începutul acestui războiu politica de încercuire a constituit grija cea mai mare a anglo-americanilor. S'a crezut că prin această încercuire Europa va fi înfometată și deci rezultatul războiului va fi cel dorit de puterile occidentale. Realitatea însă este cu totul alta. Se încearcă acum încercuirea completă a Japoniei, căci numai acesta este rostul mării numărului forțelor aeriene și terestre din Malaezia, unde au fost aduse circa 4-500 avioane, iar efectivul soldaților a crescut în mod simțitor. Astfel în zona Khoxbarn se găsec 10.000 soldați, în zona Ponang 40.000, iar în fortăreața Singapore 25.000 soldați. Deasemeni în Birmania au fost trimise 100 avioane.

La toate aceste încercări de înfîmidare, sau de prelungire a războiului dorit doar de lumea financiară și alimentat de ura împotriva a tot ce înseamnă ordine socială, forțele aliate răspund cu lovituri precise date împotriva dușmanului ori unde se află el.

Noi Românii mergem tot înainte pe drumul desrobirii totale, care va veni, va trebui să vină, peste vrerea și valurile de minciună ale ale cotropitorilor...

Mardare Mateescu

Redactor responsabil
ION BOZDOG